

Geachte heer De Nas,

Met deze brief adviseert de Klachtencommissie Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: de commissie) middels u de minister van Justitie en Veiligheid over een klacht, ingediend tegen (-) (hierna: beklagde), ingeschreven in het Register beëdigde tolken en vertalers (hierna: Rbtv) onder Wbtv nummer (-) als (-).

Verloop van de procedure

Bij e-mail van 2 maart 2020 heeft (-) (hierna: klager), Rbtv nummer (-), een klacht ingediend bij Bureau Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: Bureau Wbtv) (klacht 03-2020) over gedragingen van beklagde.

Bij brief van 2 maart 2020 is beklagde op de hoogte gesteld van de ontvangst van de klacht en is hem gevraagd een verweerschrift in te dienen. Bij brief van 9 maart 2020 heeft beklagde een verweerschrift ingediend.

Bij brief van 7 april 2020 is aan klager en beklagde medegedeeld dat, gezien de huidige omstandigheden omtrent het coronavirus/COVID-19, er een hoorzitting gepland zal worden zodra er meer duidelijkheid bestaat over de duur van de maatregelen.

Bij brief van 13 mei 2020 zijn klager en beklagde door de commissie uitgenodigd om in het kader van een digitale hoorzitting op 2 juni 2020 een toelichting te geven. In reactie daarop heeft dhr. mr. (-) (hierna: gemachtigde) op 27 mei 2020 per e-mail aangegeven zich te stellen als advocaat voor de beklagde.

De Klachtencommissie heeft de volgende stukken ontvangen:

- Een e-mail van klager met als bijlage het klachtenformulier, 2 maart 2020;
- Het verweerschrift van beklagde, 9 maart 2020.

De klacht is op 2 juni 2020 (digitaal) behandeld door een kamer van de commissie, die als volgt is samengesteld:

dhr. mr. P.H. Louwers, voorzitter,
mw. mr. M.H.R. De Boer, lid,
dhr. G.A. Roodenrijs BTr, lid.

De commissie heeft zich bij de behandeling van de klacht doen bijstaan door mw. mr. T. Mennen als secretaris.

Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bij dit advies gevoegd.

De commissie heeft kennisgenomen van de stukken van het klachtdossier en van hetgeen zijdens klagers en beklagde tijdens en na de hoorzitting naar voren is gebracht. Alle stukken zijn ter kennis gebracht van partijen. De commissie overweegt naar aanleiding daarvan als volgt.

De gronden voor de klacht

De klacht is naar het oordeel van de commissie als volgt samen te vatten:

Klager deed op 26 februari 2020 in opdracht (via TVcN) van de advocaten van een der partijen een tolkdienst Duits – Nederlands in een civiele procedure bij het Gerechtshof Leeuwarden. Hij is beëdigd t/v (-) ↔ Nederlands en beëdigd vertaler (-) ↔ Nederlands.

Dit is in de periode dat t/v acties voerden, en diensten weigerden/staakten tegen het project Tolken in de Toekomst. Klager had tevoren aan zijn opdrachtgever laten weten geen beëdigd tolk Duits ↔ Nederlands te zijn.

Voorafgaand aan de zitting kwam beklagde binnen. Beklaagde had klager eerder gebeld om te vragen waarom hij niet meedeed aan de acties. Terwijl klager in gesprek was met de advocaten (zijn cliënten) brak beklagde in dat gesprek in en vroeg – volgens klager op hoge toon – aan de advocaten of zij wel wisten dat klager (“deze meneer”) geen beëdigd tolk Duits was. Dit was hun bekend. TVcN had hun laten weten dat er geen beëdigde tolken Duits → Nederlands beschikbaar waren. Beklaagde heeft toen nog van alles gezegd over de acties en het feit dat klager daaraan niet meedeed.

In de zittingszaal is beklagde pal achter klager gaan zitten, klager voelde zich daardoor geïntimideerd en had het gevoel dat beklagde hem op fouten wilde betrappen. Volgens klager heeft beklagde verschillende collega’s geïnformeerd over het feit dat hij daar toen aan het tolken was, blijkens berichten die hij ontving van collega’s die hem gebrek aan solidariteit verweten en hem verwijderden als LinkedIn contact; ook werd hij in de dagen erna in diezelfde sfeer persoonlijk benaderd door diverse collega’s. Klager heeft de opvatting dat hij ook al is hij het eens met de actiepunten, rechtzoekenden niet zonder tolk in de kou kan laten staan. Hij is het dus niet eens met de actiemiddelen.

De klacht is drieërlei:

1. Het is strijdig met de vereiste collegialiteit dat beklagde zich zoals beschreven ongevraagd en op opdringerige wijze mengt in een gesprek van klager met zijn opdrachtgevers;
2. Het gedrag van beklagde in de zittingszaal was intimiderend;
3. Beklaagde heeft klager zwart gemaakt tegenover zijn collega’s.

Verweer:

Beklaagde zegt op de bewuste zitting niet aanwezig te zijn geweest als tolk, maar als publiek.

Beklaagde bevestigt zich te hebben gemengd in het gesprek tussen klager en zijn cliënten in de zin zoals door klager gesteld, zij het dat hij aantekent van nature een luide stem te hebben. Ook bevestigt hij eerder met klager te hebben getelefoneerd over de acties.

Beklaagde zegt dat er in de zittingszaal maar één bankje was voor het publiek en dat was achter de plek waar klager zat. Beklaagde bevestigt op het randje van de bank te zijn gaan zitten, om goed te kunnen horen wat er werd gezegd. Hij ontkent het oogmerk van intimidatie.

Beklaagde wijst erop dat klager voordat hij de klacht indiende geen contact met hem heeft opgenomen, en dat ze zeker tot een oplossing van het probleem zouden zijn gekomen.

Beklaagde noemt de beschuldiging dat hij klager bij collega’s zwart heeft gemaakt “een ernstige beschuldiging (..) die op geen enkele feitelijke grond berust. Noch uit bovengenoemde feiten noch aan de hand van bewijs van <klager> is gebleken dat ik in het publiek negatieve informatie over bepaalde eigenschappen van hem heb geuit.”

Hoorzitting

Op de hoorzitting hebben partijen hun standpunten toegelicht zoals blijkt uit het bijgaande verslag.

Feiten

Uit de stukken en het verhandelde op de hoorzitting is, voor zover hier van belang, voor de commissie onder meer het volgende komen vast te staan:

Over de relevante feiten zijn partijen het eens. De beschreven inmenging door beklagde in het gesprek tussen klager en zijn cliënten (advocaten) heeft plaatsgevonden, beklagde is in de zittingszaal pal achter klager gaan zitten, op het puntje van de bank. Klager heeft op de hoorzitting onbetwist verteld dat in de zittingszaal zeker meer zitplaatsen waren dan daar, en dat beklagde de bode had gezegd dat hij juist op die plek (achter klager) wilde zitten.

Over de klacht dat hij klager bij collega's zou hebben zwartgemaakt heeft beklagde in zijn verweerschrift geschreven dit als een ernstige beschuldiging te beschouwen "die op geen enkele feitelijke grond berust. Noch uit bovengenoemde feiten noch aan de hand van bewijs van de heer <klager> is gebleken dat ik in het publiek negatieve informatie over bepaalde eigenschappen van hem heb geuit." Klager heeft echter – wederom: onbetwist – naar voren gebracht dat hij reeds tijdens de betreffende zitting, en ook nog daarna, heeft ervaren dat collega's hem gebrek aan solidariteit verweten en hem verwijderden als LinkedIn contact; ook werd hij in de dagen erna in diezelfde sfeer persoonlijk benaderd door diverse collega's. De commissie passeert daarom de betreffende passage uit het verweerschrift, die bovendien ook niet geheel eenduidig is, en neemt als vaststaand aan dat beklagde verschillende collega's heeft geïnformeerd over het feit dat klager daar toen aan het tolken was.

Bevoegdheid/ontvankelijkheid

Beklaagde heeft in het verweerschrift en opnieuw tijdens de hoorzitting betoogd dat hij niet als tolk of vertaler op de bewuste zitting aanwezig was, maar enkel als publiek, als toeschouwer op een openbare terechtzitting en dat de commissie de klacht om die reden ongegrond dient te verklaren. De gemachtigde van beklagde heeft hierbij een beroep gedaan op een passage uit de Memorie van Toelichting bij artikel 16 Wet beëdigde tolken en vertalers, luidende: "Daarbij dient de klacht uiteraard betrekking te hebben op het werk van de betrokken gerechtstolk of beëdigd vertaler. Klachten die hier geen betrekking op hebben zullen ongegrond worden verklaard." De commissie volgt dat betoog niet.

De opdracht van de commissie is het bewaken van de kwaliteit en de integriteit van het Register beëdigde tolken en vertalers en van de daarin ingeschreven tolken en vertalers, in het belang van een goede uitoefening van hun werkzaamheden. Deze opdracht is neergelegd in artikel 16 Wet beëdigde tolken en vertalers (Wbtv) en de daarop gebaseerde regelingen. Bij de concrete invulling daarvan geldt de Gedragscode Wbtv als richtlijn.

Artikel 16 Wet beëdigde tolken en vertalers luidt:

"1. Eenieder kan een klacht indienen bij Onze Minister inzake de wijze waarop een beëdigde tolk of vertaler zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen.

2. Onze Minister stelt een klachtencommissie in ter behandeling van en de advisering over klachten ten aanzien van beëdigde tolken en vertalers."

Aan deze ruim geformuleerde bepaling is in de Gedragscode Wbtv nadere uitwerking gegeven., o.a. in artikel 1.1 luidende:

"Tolken en vertalers gedragen zich zodanig dat het vertrouwen in de beroepsgroep waartoe zij behoren en in hun eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad, ook wanneer zij niet beroepshalve optreden."

De eis dat de tolk of vertaler de verweten gedraging moet hebben verricht tijdens de daadwerkelijke uitoefening van zijn/haar werkzaamheden vindt geen steun in de wet, en is ook strijdig met de uitwerking daarvan in de Gedragscode.

Voorts heeft beklagde betoogd dat klager deze klacht heeft ingediend om een signaal af te geven aan de actiegroep en dat ook reeds daarom de klacht ongegrond moet worden verklaard. Ook dit betoog volgt de commissie niet. Ook al zou van deze procedure een signaalwerking kunnen uitgaan aan een actiegroep, de commissie beoordeelt de gedragingen die aan beklagde worden verweten.

Het betoog dat nu er geen voorafgaand overleg heeft plaatsgevonden de klacht niet in behandeling genomen zou kunnen worden, neemt de commissie niet over. Het voeren van zodanig overleg is bepaald wenselijk, en het nalaten daarvan kan onder omstandigheden ertoe leiden dat de commissie een klacht niet in behandeling neemt, maar het is geen absolute voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht. Bovendien is hier de communicatie tussen partijen voorafgaand aan het indienen van de klacht op dit punt niet geheel duidelijk geworden. Klager stelt wel contact te hebben gezocht, via LinkedIn. Beklaagde zegt dat klager hem al als LinkedIn relatie had verwijderd voordat hij het had gelezen.

Waardering van de feiten

Met betrekking tot klachtonderdeel 1:

De commissie acht dit klachtonderdeel gegrond.

Beklaagde heeft zich gemengd in de tolk/cliënt relatie van klager, en dat bovendien nog met een ten aanzien van klager negatief gekleurde boodschap, dit ten overstaan van derden. Dat is strijdig met de collegialiteit en welwillendheid die beëdigd tolken en vertalers onderling in acht behoren te nemen en is schadelijk voor het vertrouwen in de beroepsgroep (artikel 1.1, 3.1 en 3.3 Gedragscode Wbtv).

Ook in de opwindig waarmee collectieve acties vaak gepaard gaan, dienen de collegiale verhoudingen tussen beëdigde tolken en vertalers in acht genomen te worden. Naar het oordeel van de commissie vormt het optreden van beklagde in deze een inbreuk op die verhoudingen, waar dit optreden zich heeft gericht op klager ("deze meneer"), als individu. Meer generiek gerichte acties ("Doe geen zaken met niet beëdigde tolken") zullen eerder toelaatbaar zijn.

Met betrekking tot klachtonderdeel 2:

Ook dit klachtonderdeel acht de commissie gegrond.

Voor de commissie is duidelijk geworden dat beklagde de onderhavige zitting heeft bijgewoond in het kader van de acties rond Tolken in de Toekomst en dat hij zonder noodzaak pal achter klager is gaan zitten, op het puntje van zijn bank. Zeker na het gebeurde voorafgaand aan de zitting (klachtonderdeel 1) is het begrijpelijk dat dit voor klager intimiderend was, en van invloed kan zijn geweest op zijn concentratie en zijn werk. Beklaagde had in het nastreven van zijn doelen beter rekening moeten houden met de uitwerking die zijn handelwijze kon hebben. Zo zijn naar het oordeel van de commissie de regels van onderlinge collegialiteit en welwillendheid en het vertrouwen in de beroepsgroep geschonden (artikel 1.1, 3.1 en 3.3 Gedragscode Wbtv).

Met betrekking tot klachtonderdeel 3:

De commissie acht dit klachtonderdeel ongegrond.

De aanwezigheid van klager als tolk op de bewuste zitting was openbaar en kenbaar, en het delen van dat feit onder collega's acht de commissie onder de gegeven omstandigheden op zich niet laakbaar. Dat zou anders kunnen zijn wanneer de gedeelde gegevens onjuist of onnodig grievend zouden zijn. Daarvan is echter in deze zaak niet gebleken, de commissie kent de inhoud van de betreffende berichten niet.

Een factor is ook, dat beklagde zich tevoren had kunnen realiseren dat zijn optreden als tolk lopende de acties door collega's zou worden opgemerkt en doorverteld. Voor de commissie is tevens van belang dat de verweten communicatie uitsluitend tussen tolken/vertalers onderling plaatsvond, waardoor onder de omstandigheden van dit geval het vertrouwen in de beroepsgroep niet in het geding was.

Advies

Het advies van de commissie over deze klacht luidt, deze in de onderdelen 1 en 2 gegrond en in onderdeel 3 ongegrond te verklaren.

Hoewel de gedragingen ernstig en onbehoorlijk zijn, wil de commissie adviseren thans te volstaan met een waarschuwing. Daarbij neemt de commissie in aanmerking dat actievoeren voor tolken en vertalers tot voor kort onbekend terrein was, zodat de grenzen van hetgeen toelaatbaar is mogelijk niet altijd meteen helder zijn geweest.

Overschrijding adviestermin

De klacht is op 2 maart 2020 ingediend bij Bureau Wbtv. De klachtencommissie behandelt een klacht op grond van art. 23 Wbtv binnen zes weken na de ontvangst van een klacht en kan de termijn vervolgens met vier weken verlengen.

Na het indienen van de klacht op 2 maart 2020 is beklagde onmiddellijk hiervan op de hoogte gesteld en in de gelegenheid gebracht een reactie in te dienen. Helaas was door de getroffen maatregelen rondom het coronavirus/COVID-19 een aantal weken onduidelijk of en in welke setting de hoorzitting plaats kon vinden. Beide partijen zijn hiervan tijdig op de hoogte gesteld. Zo heeft de behandeling van de klacht en het uiteindelijk oproepen van partijen voor een hoorzitting vertraging opgelopen.

Door omstandigheden buiten de schuld van beklagde en klager om zijn tot aan de inhoudelijke behandeling van de klacht op 2 juni 2020 ruim 13 weken verstreken.

Gelet op het bovenstaande heeft de commissie de minister niet binnen de gangbare wettelijke termijnen over de klacht kunnen adviseren. Nu de in de Wbtv genoemde termijnen slechts termijnen van orde betreffen, meent de commissie dat aan de overschrijding daarvan in dit geval geen consequenties behoeven te worden verbonden.

Tot slot

Klager en beklagde zullen van de commissie een afschrift van dit advies ontvangen.

De commissie stelt het op prijs te zijner tijd te vernemen op welke wijze de klacht door het Bureau Wbtv is afgehandeld.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd. Voor eventuele nadere informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de commissie, bereikbaar onder bovengenoemd telefoonnummer en e-mailadres.

Hoogachtend,
de Klachtencommissie Wbtv

mw. mr. T. Mennen
secretaris

dhr. mr. P.H. Louwers
voorzitter

Bijlage bij het advies van de Klachtencommissie Wbtv (klachtnr. 03-2020)

Toepasselijke artikelen uit de Gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv (september 2009)

1. Algemene beroepsattitude

1.1. Algemeen

Tolken en vertalers gedragen zich zodanig dat het vertrouwen in de beroepsgroep waartoe zij behoren en in hun eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad, ook wanneer zij niet beroepshalve optreden.

3. Collegialiteit

3.1. Mededinging

Tolken en vertalers onthouden zich van onderlinge overeenkomsten en feitelijke gedragingen die er toe strekken of tengevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt dan wel vervalst. In het belang van de opdrachtgevers en de beroepsgroepen streven tolken en vertalers naar een onderlinge verhouding die berust op welwillendheid en vertrouwen.

3.3. Wederzijdse ondersteuning Tolken en vertalers verlenen elkaar zoveel mogelijk ondersteuning. Desgevraagd verwijzen ze een opdrachtgever naar een voor een specifieke opdracht deskundige en bekwame collega indien die opdracht hun niet past.